

't Buitenblad

Nieuwsbrief van de
Vereniging
LANDSCHAPSBEHEER
VLEUTEN - DE MEERN
Voorheen Knotgroep Vleuten - De Meern
Jrg. 1 juli 2012- nr. 0

De Buitenplaats voorjaar 2012

Beste "knotter",

Voor je zie je een eerste (digitale) nieuwsbrief van onze vereniging.

Uit de enquête van afgelopen voorjaar en de laatste ALV is gebleken dat er o.m. behoefte is aan een betere communicatie, sfeer en samenwerking.

Dit Buitenblad (...) is een eerste aanzet om dit te bereiken. Het bestuur is in de zomermaanden druk doende om de vanuit de leden aangedragen actiepunten verder uit te werken. Jullie snappen: het kost tijd om dat goed te doen. Tijdens de BBQ op 25 augustus a.s. zullen we de eerste resultaten en het nieuwe bestuur met taakverdeling presenteren en dit ook aan alle leden rondsturen.

De intentie is één maal per 6 à 8 weken deze nieuwsbrief uit te brengen. We denken daarbij aan "vaste" onderwerpen, zoals :

- 1) een overzicht van de werkzaamheden van de afgelopen 6 à 8 weken ;
- 2) een beschrijving van een plant (boom) ; in het zomerseizoen een kruidachtige plant en in het winterseizoen een houtige ;
- 3) korte stukjes over (boom)ziekten, 't hoe en waarom van bepaalde projecten, werkzaamheden e.d. ;
- 4) agenda / mededelingen ;
- 5) een bijdrage van een (aspirant)lid, ploegbaas, materiaalmeester, werkvoorbereider, enz. ;
- 6) een beschrijving van een bijzonder dier dat we in het veld kunnen tegen komen.

Uit de "flappen-inventarisatie" tijdens de ALV is ook duidelijk naar voren gekomen dat meer kennis in de vereniging over het één en ander zeer wenselijk is. In bovengenoemde opsomming vormen vooral de punten 2 en 3 een aanzet daartoe.

Om continuïteit te waarborgen, is 't zaak niet alles van een paar personen te laten afhangen, maar dat een ieder naar vermogen een bijdrage levert.

Copij is dus welkom !! (aartr006@planet.nl)

Hopelijk bevat deze eerste kennismaking met het Buitenblad je.

namens het bestuur,

Hans van Aartrijk

Aandacht voor:

Grote ratelaar (*Rhinanthus angustifolius*)

1-jarige halfparasiet
10-80 cm hoog
Bloei maanden: mei t/m oktober
Komt van nature voor in vochtige, matig voedselrijke graslanden. De soort heeft erg geleden onder de intensivering van de landbouw. Zaden blijven maar één jaar kiemkrachtig, daarom is 't beste bermen en hooilanden met de grote ratelaar later in het seizoen te maaien. Parasiteert meestal op grassoorten. Op plaatsen waar veel ratelaars groeien, is het gras meestal vrij laag. Bepaalde orchideeënsoorten worden opvallend veel vergezeld door deze plant.

(bron: wikipedia)

Agenda:

25 augustus: BBQ (vanaf 16.00 uur)

op de Buitenplaats

3 november: Natuurwerkdag
10 november: Boerenkooldag;
ook wel de officiële opening van het knotseizoen.

Op dit moment is nog niet bekend op welke locatie deze evenementen zullen worden gehouden.

Van de werkvloer

Na de excursie naar het Beloken Land te Blokland op 12 mei is er vooral op de Buitenplaats gewerkt. Het bekende zagen en kloven met de zaag/kloofmachines heeft een aantal mensen goed bezig gehouden. Van geluidsoverlast was door het nieuwe type zaagbladen totaal geen sprake.

Tevens zijn van een aantal zeer zware iepenblokken met behulp van wiggen hapklare brokken voor de machine gemaakt.

Na een tip van Sjaak zijn er ook een 2-tal ritten naar bos in de buurt van Zeist gemaakt om hardhout (ca 3 kuub) en naaldhout (ca 6 kuub) op te halen. Uiteraard met toestemming van de boswachter. Het naaldhout kunnen we gebruiken om een tiental vakken uit "de muur" op te vullen; het essen- en iepenhout uit die vakken wordt verkocht.

Ook werd het laatste zware iepenhout nabij de sportvelden bij Van 't Schip opgehaald. Een zeer zware klus !

Op diezelfde dag werd overeengekomen met beheerders van het Maxima-park dat we ook het maaierwerk aan weerskanten van de R. Klein Beekmankade op ons kunnen nemen. De gemeente Utrecht heeft een groot deel van het terrein rechts van deze kade van een particulier gekocht. Dit terrein wordt bij het park getrokken. Later in het jaar zal een aannemer een sloot graven als grens tussen park en particulier eigendom.

Dit behoorlijk groot terrein met monumentale wilgen wordt ook aan onze zorgen toevertrouwd. Komend winterseizoen zullen we er ook een 3-tal knotwilgen knotten.

Naast het zaag- en kloofwerk is er ook al weer volop gemaaid en afgehooid, t.w. de Joostenlaan (een behoorlijke klus, die we voorlopig voor de komende 2 seizoenen oppakken), de toegangsweg naar de Kievit, het ◀◀ essenlaantje bij de Hamtoren (let op de gespieerde torso van deze maaier), en het grasland rondom de 2 plasjes in de Buitenhof.

Ook naast de bosakker (in de Buitenhof) is er gemaaid en enthousiast distel, klein hoefblad en zuring gestoken.

Foto: Jan Kleymans

Afgelopen winterseizoen is er 40-tal jonge boompjes (afkomstig van projecten waar we gewerkt hebben) langs de rand sloot/ houtopslag in de grond gezet. Soorten als o.m. wilg, es, els, meidoorn, hazelaar, eik, vlier, lijsterbes zullen het "decor" in de nabije toekomst verfraaien. De hoogte van de boompjes varieert van een 10-tal centimeters tot enkele meters (slieten van wilgen).

Rest nog te vermelden dat de Lions uit Vleuten op 21 juni 's middags in recordtempo (maar wil je, zeker 30 man) de berm naast de R. K.B- kade hebben afgehooid. Daarna werd er, naar verluid, op de Buitenplaats gearbeid.

Wat kunnen we in het veld tegenkomen?

Jaren geleden kwam ik bij het elzentrekken in Bijleveld dit meisje voor het eerst tegen. Met mijn gezicht bijna in het web was de eerste reactie toch wel één van schrik.

Direct erna herinnerde ik me een item in een journaaluitzending op tv, waarin aandacht aan deze spin werd geschonken.

De wesp spin (of tijgerspin of wielweb spin) komt oorspronkelijk uit het Middellandse Zeegebied, maar waarschijnlijk door klimaatverandering is de spin naar het noorden gekomen.

De wesp spin is één van de grootste Europese spinners, waarbij aangekend wordt, dat het mannetje maar zo'n 15 mm wordt.

De spin maakt een web waarin vooral sprinkhanen, libellen en kevers worden gevangen.

Ter geruststelling: deze spin is voor ons volstrekt ongevaarlijk.

Bron: Wikipedia

In de rubriek **De Boomstam** wordt een (aspirant)lid uitgenodigd te verhalen wat de beweegredenen zijn een deel van de vrije tijd in te zetten voor het landschapsbeheer..... Hieronder een eerste bijdrage.

Er was eens een leraar biologie in het Utrechtse, die doordat een relatie stuk liep, met zijn ziel onder de oksels liep. We spreken over het jaar 1979.

Zijn directe baas, een conrector, stelde voor de zinnen eens te verzetten door op een zaterdag te komen "knotten". Die conrector was Maarten van Duinen, de eerste voorzitter van onze vereniging.

Nu was die gekwelde ziel tijdens zijn jeugd al een "buitenbeentje" : veel in weilanden en rietlanden rondstruinen, met behulp van een schepnetje en hengel kijken wat er zoal in het water leeft en natuurlijk ook veel kattenkwaad uithalen; zomervakanties bracht hij voor een deel door in de (toen nog redelijk ruige) Biesbosch, waar zijn oom en neef beroepshalve werkten.

De uitnodiging werd aanvaard en in zijn marinogele kever toog hij naar een adres ergens aan de Breudijk.

Je zult wel begrijpen dat hij in een (knot)boom klimmen als een AH-erlebnis ervoer. Bovendien

Ons gewaardeerd lid Sjaak in dezelfde boom ruim 30 jaar later.

Als hommage gebruikt hij hier handgereedschap; digitale lezers kunnen deze foto eventueel opblazen om enige gelijkenis w.b. haar te kunnen ontdekken.

Foto: Hans van Aartrijk

waren clubgenoten redelijk behaard en bebaard (de tijdgeest, hè ?)

Hij kwam er figuren tegen als Reint Klein Beekman, Kees van Dijk., Ronald Buiting, Hans Gierveld, Jaap de Groot, Tidde v.d. Vlist, Phil Ras (hoewel hij toen al duidelijk minder haar had). Natuurlijk worden nu een aantal namen vergeten, excuus.....

Ook in die tijd was het wel eens slecht weer en het gesleep met takken naar het vuur zorgde ervoor dat hij aan het eind van de dag onder de modder en soms koeienstront zat.

Oplettende lezers weten nu al dat die persoon ondergetekende moet zijn, omdat hij nog steeds na 33 jaar met takken aan het slepen is.

In de jaren '80 werd er alleen op zaterdagen gewerkt. Maar er werd vroeg begonnen en vrij laat geëindigd. Reint zorgde in die tijd tegen een uur of zes 's avonds voor een heerlijke, voedzame maaltijd.

Maaltijden, die een climax bereikten tijdens de beroemde pinksterkampen

Jonge lezertjes onder ons met geschiedenis in het vakkenpakket denken wellicht aan een zwarte periode in de vorige eeuw, maar niets van dat alles.

Pinksterkampen of pinksterweekenden werden gehouden rondom Pinksteren, vanaf vrijdagavond tot en met maandagavond.

Vrijdagavond was de avond van het verzamelen ergens in Nederland (of zelfs in België) veelal op een camping. Leden druppelden op de locatie binnen, zetten hun tentje op en kwamen soep o.i.d. halen in de grote "commandoposttent" (een tent waar gemakkelijk 30 man in konden).

Om de krachtige soep soepeler weg te krijgen, werd er nogal wat gegist sap genuttigd.

Gevolg was dat gesprekken zeer geanimeerd en tot in de kleine uurtjes verliepen.

De volgende morgen was het wel weer op tijd onder de klamme lappen vandaan, want excursie !

Tegen een uur of 5 's middags was het rondom de keet (ja, die hadden we toen ook al) een drukte van jewelste: knotters waren aan het schillen, snijden, ontharen, doppen, wassen, ontkurken enz. enz.

De gezamenlijke maaltijd was haast een bijbels tafereel, de afwas erna veel minder.

Zondag was geen dag van rust, integendeel.

Gefietst (jawel, in de aanhanger gingen de fietsen mee) of gewandeld werd er.

Na zo'n dag van inspanning werd er 's avonds door de inspanningen van Reint weer genoten van allerlei lekkers.

Reeds in die tijd vonden in beperkt gezelschap de eerste proeverijen plaats. Een aantal leden, waaronder ondergetekende, namen wat geheimzinnige flessen mee en die werden wat samenzweer-derig aan elkaar gepresenteerd.

Uit die tijd stammen termen als "interessant " of "moet nog even liggen " of "heeft zijn beste tijd gehad" of "goed voor de marinade" of " heeft wat stal " of "zou het mijn ergste vijand nog niet voorzetten" of " mooie,hoge zuren " of "ruik wat putlucht".

Aandachtige lezers van wijntijdschriften struikelen tegenwoordig voortdurend over dit soort terminologie. Je ziet, wat voor impact zo'n kamp op de samenleving kan hebben !

Maar goed, 2^e pinksterdag was toch een moeilijke dag wat betreft opstaan. Je mocht wat langer blijven liggen. Maar daarna was het opruimen, de tent opbreken, want 's middags was er op de route naar huis een restaurant besproken, waar een maaltijd werd geserveerd.

Na afloop werd de organisatie bedankt en hoopvol de verwachting uitgesproken dat het volgende pinksterkamp weer net zo gezellig zou zijn.

Die tijd ligt nu ver achter ons.

We werken nu al weer heel lang drie dagen in de week met toch wel meer gevarieerd werk.

Er zijn 's avonds geen maaltijden meer.

Maar wat is gebleven, is het werk buiten in de natuur, het fysiek bezig zijn (goed voor je lijf) en dat we nuttig bezig zijn om mooie elementen (geriefbosjes,kaden,oude knotwilgen, schraalgraslanden e.d.) te behouden.

En er is de jaarlijkse bbq, de nieuwjaarsbrunch en de boerenkoolmaaltijd om weer eens gezellig onder elkaar bij te kletsen.

Als één van de oud-gedienden (ik eigen mij die term maar even toe) hoop ik onze vereniging zo lang ik het kan te ondersteunen. Het werk is te belangrijk om zo maar los te laten.

Hans van Aartrijk

Ik geef De boomstam door aan Jan Kleymans.

De eikenprocessierups De rups en nest

Niet zo lang geleden kwamen we bij het afhoaien van de berm van de Joostenlaan een eik tegen waarin de eikenprocessierups te zien was. Vorig jaar bleek op de Kievit een soortgenoot geïnfecteerd te zijn.

Omdat een en ander niet zonder gevaar is, een korte impressie van dit verschijnsel....

De eikenprocessierups is de rups van een nachtvlinder, die sinds 1987 weer in Nederland steeds algemener voorkomt.

De larve is een bladvreter die vooral op zomereiken huishoudt. Eitjes van de rups komen uit in het voorjaar, zodra de eerste jonge eikenbladeren tevoorschijn komen.

De rups zit vooral aan de zonnige kant van eikenstammen langs lanen en erfbeplantingen. Nesten bestaan uit een dicht spinsel van vervellingshuidjes, (brand)haren en uitwerpselen.

In bosgebieden wordt de rups ook waargenomen, maar hier lijkt er een biologisch evenwicht te bestaan met zijn natuurlijke vijanden sluipwesp, sluipvlieg en de grote poppenrover (een kever). Hierdoor leidt de eikenprocessierups in bosgebieden nauwelijks tot problemen.

Rupsen verplaatsen zich 's nachts, op zoek naar voedsel, waarbij zij in lange stroken dicht bij elkaar voortkruipen, wat doet denken aan een processie. Overdag keren ze terug naar hun nesten.

De brandharen van de rups vormen voor de mens een gevaar voor de gezondheid. De haren zijn 0,2 tot 0,3 mm lang.

Elke rups heeft er tot een miljoen van. Het zijn pijlvormige haren, die bij een bedreiging worden afgeschoten. De wind kan ze gemakkelijk meevoeren.

Haren kunnen simpel de huid, de ogen en de luchtwegen binnendringen. Stoffen, die van de haren afkomen, veroorzaken een op allergie lijkende huiduitslag, zwellingen, rode ogen en jeuk

Haren blijven ook na het vertrek van de rupsen in de nesten aanwezig. Na jaren kunnen deze nesten bij aanraking nog overlast veroorzaken

Ook dieren, met name honden, kunnen last hebben van de brandharen.

Ontwikkeling van de rups gebeurt dit jaar door de lage temperaturen langzamer.

Dat betekent dat overlast door brandharen zeker tot in augustus kan duren (bron: Nos 6 juli)

Bestrijding bestaat uit het verwijderen van nesten door professionele bedrijven, bij voorkeur door wegzuigen.

Bron: Wikipedia

◀◀ slachtoffer van brandharen

Enig idee, waar deze foto genomen is ?

Foto: Hans van Aartrijk

Onder de goede inzenders wordt een goede fles azijn verloot. (Ch. Labory 1989 Fronsac ac.)

Binnen 4 weken de oplossing naar aartr006@planet.nl.

Ook graag bijdragen voor een volgende nieuwsbrief in welke vorm dan ook: artikelen, foto's, enz. enz.

Leden, die zich willen aanmelden als redacteur zijn van harte welkom !!

Opmerkingen om 't Buitenblad te verbeteren worden in dankbaarheid aanvaard.